

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-153-09

Druk nr 2639
Warszawa, 23 grudnia 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**-o ratyfikacji Umowy między Rzeczą-
pospolitą Polską a Australią o
zabezpieczeniu społecznym, podpisanej
w Warszawie dnia 7 października
2009 r.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Spraw Zagranicznych oraz Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 7 października 2009 r. w Warszawie została podpisana Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Australią o zabezpieczeniu społecznym, w następującym brzmieniu:

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZES RADY MINISTRÓW

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Australią o zabezpieczeniu społecznym, podpisanej w Warszawie dnia 7 października 2009 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Australią o zabezpieczeniu społecznym, podpisanej w Warszawie dnia 7 października 2009 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel związania Rzeczypospolitej Polskiej Umową

Realizacji prawa do zabezpieczenia społecznego, jednego z podstawowych praw człowieka, służą nie tylko krajowe systemy zabezpieczenia społecznego, ale także regulacje międzynarodowe (np. umowy czy konwencje dwustronne lub wielostronne) koordynujące systemy zabezpieczenia społecznego różnych państw. Przepisy krajowe zapewniają ochronę w zakresie zabezpieczenia społecznego na terytorium jednego państwa, a przepisy międzynarodowe umożliwiają ochronę osobom przemieszczającym się między państwami m.in. w celu poszukiwania lub wykonywania pracy.

Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego jest szczególnie pożądana wtedy, gdy między państwami występuje znacząca migracja zarobkowa. Na skutek tego zjawiska znaczne grupy osób posiadają okresy ubezpieczenia w obu państwach lub w jednym z nich, które nie dają uprawnień do świadczeń z zabezpieczenia społecznego. W takich przypadkach, z uwagi na brak przepisów koordynujących oba systemy, może pojawić się problem społeczny generujący zwiększenie obciążenia budżetu państwa z tytułu pomocy socjalnej.

Brak międzypaństwowych uregulowań w zakresie koordynacji zabezpieczenia społecznego może także tworzyć bariery dla rozwoju międzypaństwowej współpracy gospodarczej. Tego rodzaju skutki mają miejsce szczególnie wtedy, gdy firmy działające w jednym z państw zawierają kontrakty wymagające czasowego delegowania pracowników do drugiego państwa i występuje kolizja dwóch systemów zabezpieczenia społecznego, powodująca konieczność opłacania składek do instytucji ubezpieczeniowych obu państw. Może to znacząco podnieść koszty realizacji kontraktów.

Uregulowania dotyczące koordynacji zabezpieczenia społecznego eliminują tego rodzaju problemy ograniczające swobodny przepływ osób między państwami.

Tworzenie podstaw prawnych gwarantujących zabezpieczenie obywateli przed negatywnymi skutkami stałej lub czasowej zmiany państwa zamieszkania i/lub zatrudnienia przyczynia się do budowy zaufania do państwa, zarówno w kraju jak i na arenie międzynarodowej oraz zwiększaniu aktywności osób w poszukiwaniu pracy odpowiadającej ich aspiracjom i umiejętnościom (szukanie jej także poza granicami państwa zamieszkania).

Gwarancje takiej ochrony, od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, dzięki przystąpieniu do wspólnotowej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, posiadają m.in. polscy obywatele w państwach Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarii.

Obecnie naturalnym kierunkiem działań jest zawieranie dwustronnych umów o zabezpieczeniu społecznym z państwami, które mają już takie umowy z większością państw Unii Europejskiej i wyrażają wolę ich zawarcia także z Rzeczpospolitą Polską, a w których mieszka duża liczba Polaków od wielu lat domagających się zawarcia takich umów, mogących stać się beneficjentami takich regulacji. Rzeczpospolita Polska zawarła już umowy ze Stanami Zjednoczonymi oraz Kanadą. Weszły one w życie w bieżącym roku.

Australia jest kolejnym państwem, w którym znajduje się skupisko Polonii, szacowane w zależności od źródeł od 130 tysięcy do około 180 tysięcy osób pochodzenia polskiego, wyrażające zainteresowanie umową o zabezpieczeniu społecznym.

Jak wstępnie oszacowano co najmniej kilkanaście tysięcy osób pochodzenia polskiego zamieszkałych w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Australii może stać się beneficjentami Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Australią o zabezpieczeniu społecznym, podpisanej w dniu 7 października 2009 r. w Warszawie. Są to przede wszystkim osoby posiadające zbyt krótki okres ubezpieczenia, aby na podstawie ustawodawstwa polskiego uzyskać świadczenia emerytalno-rentowe. Osoby te, dzięki sumowaniu okresów w obu państwach będą mogły uzyskać w Polsce takie świadczenia w wysokości proporcjonalnej do polskiego okresu ubezpieczenia. Natomiast osoby zamieszkałe w Australii, które mają polskie okresy ubezpieczenia lub australijskie okresy stałego pobytu, zbyt krótkie zgodnie z prawem wewnętrznym do uzyskania emerytur, będą mogły z uwzględnieniem sumowania polskich i australijskich okresów ubiegać się o emeryturę polską lub/i australijską.

Część polskich emigrantów powróciła już lub planuje powrócić do Ojczyzny, a nie mając jeszcze prawa do australijskich emerytur posiada okresy stałego pobytu w Australii, które w przypadku dalszego zamieszkania w tym państwie umożliwiłyby im uzyskanie emerytur australijskich. Okresy te bez umowy po wyjeździe z Australii zostałyby „utracone”, a po związaniu obu państw umową pozwolą na otrzymywanie w Rzeczypospolitej Polskiej emerytur z tego państwa, po osiągnięciu wymaganego prawem australijskim wieku emerytalnego.

2. Dotychczasowy a projektowany stan prawny

Rzeczpospolita Polska dotychczas nie uregulowała stosunków w zakresie zabezpieczenia społecznego z Australią. Jedynie na podstawie Konwencji nr 19 Międzynarodowej Organizacji Pracy o traktowaniu pracowników obcych na równi z krajowymi w zakresie odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki przy pracy oba państwa transferują renty inwalidzkie i rodzinne z tytułu wypadku przy pracy.

Obowiązujący stan prawny uniemożliwia znacznej grupie osób zamieszkałych w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Australii, posiadających zbyt krótkie okresy ubezpieczenia, uzyskanie prawa do polskich świadczeń. Pewna grupa osób, które wyjechały z Australii przed osiągnięciem wieku emerytalnego lub też których okresy stałego pobytu w Australii są zbyt krótkie, nie ma prawa do emerytur australijskich.

Projektowany stan prawny stworzy możliwość uzyskania polskich świadczeń częściowych lub australijskich emerytur osobom zamieszkałym w Rzeczypospolitej Polskiej a także w Australii, które obecnie na podstawie przepisów wewnętrznych takiego prawa nie mają.

Umożliwi także opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne zgodnie z ustawodawstwem jednego państwa od wynagrodzenia za pracę wykonywaną przez pracownika delegowanego na terytorium drugiego państwa.

Postanowienia przedkładanej do ratyfikacji Umowy między Rzeczypospolitą Polską a Australią o zabezpieczeniu społecznym, podpisanej w Warszawie dnia 7 października 2009 r., uwzględniają stosowane standardowo w tego rodzaju umowach cztery podstawowe zasady koordynacji:

- równego traktowania (art. 4) – zgodnie z którą osoby objęte Umową są równo traktowane przez każde z państw w zakresie praw i obowiązków wynikających z ustawodawstwa tego państwa oraz z Umowy,
- transferu świadczeń (art. 5) – zgodnie z którą świadczenia przysługujące zgodnie z Umową w jednym z państw są wypłacane osobom podczas zamieszkania lub pobytu w drugim państwie,
- jedności stosowanego ustawodawstwa (art. 7) – zgodnie z którą osoby objęte Umową podlegają ustawodawstwu państwa, na którego terytorium wykonują pracę,
- sumowania okresów w obu państwach (art. 11 i 13) – zgodnie z którą okresy ubezpieczenia w Polsce i okresy stałego pobytu lub stałego pobytu w wieku produkcyjnym w Australii

podlegają sumowaniu w celu nabycia, zachowania lub przywrócenia prawa do świadczeń, a także do obliczania wymiaru tych świadczeń, w każdym z tych państw.

Część I Postanowienia ogólne

Zakres przedmiotowy Umowy (art. 2) obejmuje:

- 1) po stronie australijskiej:
 - a) w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia – ustawodawstwo dotyczące gwarancji emerytalnych,
 - b) w zakresie świadczeń – ustawodawstwo dotyczące emerytur z zabezpieczenia społecznego;
- 2) po stronie polskiej – w zakresie ustawodawstwa dotyczącego obowiązkowego ubezpieczenia oraz następujących świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz z ubezpieczenia społecznego rolników:
 - a) emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy i rent rodzinnych,
 - b) jednorazowych odszkodowań oraz rent z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,
 - c) zasiłków pogrzebowych.

Zakres podmiotowy Umowy (art. 3) obejmuje osoby, które mają lub miały prawo stałego pobytu w Australii i które podlegają lub podlegały ustawodawstwu Rzeczypospolitej Polskiej, a także osoby, które wywodzą od nich swoje prawa.

Równe traktowanie (art. 4) – osoby objęte Umową są równo traktowane w obu państwach w zakresie praw i obowiązków, dotyczących prawa i wypłaty świadczeń.

Transfer świadczeń (art. 5) – emerytury przysługujące na podstawie Umowy w jednym z państw są transferowane do drugiego państwa.

Część II Ustawodawstwo właściwe (art. 6 – 8)

Zgodnie z zasadą ogólną, osoby objęte Umową podlegają ustawodawstwu państwa, na którego terytorium wykonują pracę. Umowa przewiduje zasady szczególne i wyjątki. Pracownicy delegowani przez swojego pracodawcę, w celu przejściowego wykonywania pracy na terytorium

drugiego państwa, przez okres 5 lat podlegają wyłącznie ustawodawstwu państwa, z którego ich oddelegowano. Urzędnicy administracji publicznej delegowani do drugiego państwa podlegają, przez cały okres oddelegowania, ustawodawstwu państwa, którego administracja ich zatrudnia. Umowa pozwala, aby właściwe władze lub wyznaczone instytucje Stron w interesie osoby lub grup osób objętych Umową ustanowiły inne wyjątki niż określone w Umowie.

Część III Postanowienia dotyczące świadczeń

Rozdział 1

Postanowienia dotyczące świadczeń z Australii (art. 10 – 12)

Umowa umożliwia przyznanie emerytury australijskiej podczas pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas pobytu w Australii, jeżeli to konieczne w celu ustalenia prawa do australijskiej emerytury, australijskie okresy stałego pobytu oraz polskie okresy ubezpieczenia podlegają sumowaniu na prawo i wysokość tego świadczenia. W przypadku osób zamieszkałych w Polsce, o ile to niezbędne w celu ustalenia prawa i wysokości emerytury, sumowaniu z polskimi okresami ubezpieczenia podlegają okresy stałego pobytu w wieku produkcyjnym (od 16 do 65 lat) w Australii.

Rozdział 2

Postanowienia dotyczące świadczeń z Rzeczypospolitej Polskiej (art. 13 i 14)

Jeżeli jest to konieczne w celu nabycia, zachowania lub przywrócenia prawa do świadczeń osoby objętej Umową, możliwe jest sumowanie polskich okresów ubezpieczenia z okresami stałego pobytu w wieku produkcyjnym w Australii, w celu ustalenia prawa oraz wysokości polskiej emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty rodzinnej. Na tej podstawie są przyznawane świadczenia proporcjonalne do polskich okresów ubezpieczenia. Z uwagi na brak symetrii w zakresie przedmiotowym Umowy, który po stronie australijskiej obejmuje wyłącznie emerytury, a po stronie polskiej także świadczenia rentowe, sumowanie okresów ubezpieczenia w Polsce oraz okresów stałego pobytu w wieku produkcyjnym w Australii, będzie dotyczyło:

- w przypadku osób zamieszkałych w Australii tylko emerytur,
- w przypadku osób zamieszkałych w Polsce emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy i rent rodzinnych.

(Po zmianie systemu Australia nie zamieszcza innych świadczeń poza emeryturami w umowach o zabezpieczeniu społecznym. Pozostałe świadczenia są przyznawane i wypłacane na podstawie wewnętrznych przepisów osobom zamieszkałym w Australii).

Gwarancja minimalnej sumy świadczeń dla osób zamieszkałych w Polsce nie ma zastosowania, w przypadku kiedy świadczenie australijskie nie jest wypłacane. Nie miałyby żadnego uzasadnienia podwyższanie do minimum polskich świadczeń częściowych, przy braku wypłat takich świadczeń z Australii. Oznaczałoby to bowiem ponoszenie kosztów przez budżet państwa za okresy stałego pobytu w Australii.

Prawo do świadczeń z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych jest ustalane tylko wtedy, gdy ubezpieczony podlegał polskiemu ustawodawstwu w chwili wypadku przy pracy lub w czasie powstania choroby zawodowej. Zasiłki pogrzebowe są przyznawane zgodnie z polskim ustawodawstwem.

Część IV Postanowienia różne

Postanowienia różne (art. 15 – 23), m.in. regulują zasady współpracy przy stosowaniu postanowień Umowy:

- upoważniają właściwe władze do zawarcia porozumienia administracyjnego, wyznaczenia instytucji łącznikowych oraz wymiany informacji i wzajemnej pomocy,
- określają zasady ochrony danych osobowych, stosowanych języków przy realizacji Umowy, wypłaty świadczeń, zwolnień z opłat i uwierzytelniania dokumentów,
- ustanawiają zasady rozwiązywania sporów oraz rewizji postanowień Umowy.

Część V Postanowienia przejściowe i końcowe

Postanowienia te (art. 24 – 26) określają zasady uznawania zdarzeń i okresów sprzed wejścia w życie Umowy, a także okres obowiązywania Umowy i sposób jej wypowiedzenia oraz wejścia w życie.

3. Skutki wejścia w życie Umowy

Przewidywane skutki wejścia w życie Umowy są następujące:

- 1) ułatwienie swobody przepływu osób między Rzeczpospolitą Polską a Australią przez zapewnienie ochrony przed utratą praw z tytułu polskich okresów ubezpieczenia lub australijskich okresów stałego pobytu w wieku produkcyjnym, po wyjeździe do drugiego państwa, w tym m.in.:
 - zapewnienie prawa do złożenia wniosku o emeryturę australijską podczas pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej,
 - zagwarantowanie, o ile to konieczne, uwzględnienia polskich okresów ubezpieczenia na prawo i wysokość australijskich emerytur,
 - zagwarantowanie, o ile to konieczne, uwzględnienia okresów stałego pobytu w wieku produkcyjnym w Australii na prawo i wysokość polskich świadczeń,
 - zapewnienie transferu świadczeń między obu państwami,
- 2) stworzenie warunków do rozwijania współpracy gospodarczej między Rzeczpospolitą Polską a Australią przez unikanie podwójnego opłacania składek na ubezpieczenie społeczne za pracę wykonywaną przejściowo w drugim państwie,
- 3) promowanie legalnego zatrudnienia w drugim państwie, przez zagwarantowanie równego traktowania w obu państwach osób objętych Umową, w zakresie praw i obowiązków wynikających z ustawodawstwa krajowego, dotyczących prawa i wypłaty świadczeń,
- 4) kreowanie dobrego wizerunku Rzeczypospolitej Polskiej wśród polskich obywateli zamieszkałych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz Polonii australijskiej, a także na arenie międzynarodowej.

Skutki finansowe zawarcia Umowy będą związane z przyznawaniem świadczeń emerytalno-rentowych z uwzględnieniem postanowień Umowy oraz transferem świadczeń do Australii. Spowoduje to zwiększenie wypłat z funduszy ubezpieczeniowych: Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz Funduszu Emerytalno-Rentowego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Umowa nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

Wyliczeń szacunkowych kosztów Umowy dokonano na podstawie projektu umowy przed złożeniem wniosku o zgodę na negocjacje, w połowie 2006 r.¹⁾ Przyjęto założenie, że Umowa wejdzie w życie w 2007 r. Negocjacje rozpoczęte w 2007 r. zakończono w 2009 r. Z obecnej perspektywy wejście w życie Umowy będzie możliwe w 2010 r.

¹⁾ Na podstawie opracowania Departamentu Statystyki Zakładu Ubezpieczeń Społecznych „Szacunek skutków finansowych transferu świadczeń emerytalno-rentowych z Polski do Australii” – sierpień 2006 r.

Podczas negocjacji, z uwagi na różnice w systemach zabezpieczenia społecznego obu państw wystąpiła asymetria w obszarze świadczeń w zakresie przedmiotowym Umowy. W związku z tym, w celu zachowania jak najszerszego kręgu beneficjentów Umowy oraz utrzymania kosztów jej realizacji w granicach kwot oszacowanych przed negocjacjami, wprowadzono postanowienia ograniczające prawo do rent z tytułu niezdolności do pracy oraz rent rodzinnych na podstawie zsumowanych okresów w obu państwach, tylko do osób zamieszkałych w Polsce. Rozwiązanie to w rezultacie spowoduje obniżenie zakładanych kosztów Umowy.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz mając świadomość wyłącznie przybliżonej, szacunkowej oceny kosztów realizacji Umowy dla funduszy ubezpieczeń, zakłada się, że koszty jej realizacji wyniosą:

- w pierwszym roku około 55,5 mln zł (szacunkowa przeciętna liczba emerytów i rencistów – 12,2 tys. osób),
- w kolejnym roku – 103 mln zł (szacunkowa przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów – 11,9 tys. osób).

Kwoty obejmują już transferowane do Australii świadczenia (około 0,5 mln zł w skali 12 miesięcy).

W szacunkach nie uwzględniono problemu reemigracji do Polski, co niewątpliwie wpłynie na zmniejszenie liczby transferowanych świadczeń, nie obniży jednak wydatków funduszy ubezpieczeniowych, gdyż będą one ponoszone na wypłatę tych świadczeń w kraju.

Rozważając zawarcie Umowy i wynikające stąd koszty przyznanych świadczeń oraz ich transferu, trzeba pamiętać, że wydatki na ten cel nie powinny być traktowane jako dodatkowy koszt instytucji ubezpieczeniowej. W obecnym stanie prawnym Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca na konto osoby uprawnionej w Polsce lub do rąk pełnomocnika zamieszkałego w Polsce świadczenia, do których uprawnienia zostały nabyte tylko na podstawie polskich okresów ubezpieczenia. Dodatkowymi wypłatami będą wypłaty świadczeń częściowych, do których prawo zostanie nabyte z uwzględnieniem australijskich okresów stałego pobytu w wieku produkcyjnym (wypłata proporcjonalna za okresy polskie). Uprawnienia do emerytur z systemu ubezpieczeń społecznych na podstawie zsumowanych okresów w obu państwach będą stopniowo wygasły, gdyż dotyczą starego systemu emerytalnego.

W zreformowanym systemie emerytura nie jest uzależniona od długości okresu ubezpieczenia, lecz wynika z kwoty opłaconych składek.

Odnosząc się do kosztów wypłaty polskich świadczeń, przyznanych zgodnie z Umową, nie można także zapominać o kosztach Strony australijskiej, która na podstawie Umowy będzie transferować do Polski proporcjonalne emerytury australijskie, do których prawo nabywa się nie na podstawie opłaconych składek, ale z tytułu okresów stałego pobytu w wieku produkcyjnym w Australii.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że ogólny bilans zawarcia Umowy, mimo określonych obciążeń dla funduszy ubezpieczeń, z uwagi na jej pozytywne skutki społeczne oraz ekonomiczne (stworzenie warunków do dalszego rozwoju polsko-australijskiej współpracy gospodarczej) będzie dla Polski korzystny.

4. Tryb związania Rzeczypospolitej Polskiej Umową

Umowa ustala reguły związane z zabezpieczeniem społecznym obywateli polskich i obywateli australijskich, a kwestie te stanowią materię, w której Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) wymaga ustawy i które nie były dotąd regulowane prawnie. Należy uznać, iż przepisy Umowy w tym zakresie, odbiegają od obowiązującego ustawodawstwa. Obecny stan prawny uniemożliwia bowiem dostęp do świadczeń znacznej grupie osób w Rzeczypospolitej Polskiej i w Australii, których zbyt krótkie okresy ubezpieczenia w Rzeczypospolitej Polskiej lub okresy stałego pobytu w Australii nie pozwalają na uzyskanie prawa do świadczeń.

Okoliczności te powodują, że jest spełniona przesłanka art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a zatem Umowa podlega ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie. Po udzieleniu zgody ustawowej związanie Rzeczypospolitej Polskiej Umową nastąpi w trybie określonym w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. Nr 39, poz. 443 oraz z 2002 r. Nr 216, poz. 1824), tj. w drodze ratyfikacji.

5. Podmioty prawa krajowego, których Umowa dotyczy

Umowa będzie miała zastosowanie do pracowników, osób pracujących na własny rachunek (również rolników), ubezpieczonych każdego z państw oraz emerytów i rencistów, a także osób wywodzących swoje prawa od tych osób. Będzie się odnosić do osób fizycznych w zakresie prawa do emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy, rent rodzinnych, jednorazowych odszkodowań i rent z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz zasiłków pogrzebowych, a także w zakresie obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne.

6. Sposób, w jaki Umowa dotyczy spraw uregulowanych w prawie wewnętrznym

Postanowienia Umowy, stanowiące łącznik między polskim a australijskim systemem ubezpieczenia społecznego, odnoszą się do spraw uregulowanych w następujących ustawach:

- 1) ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227),
- 3) ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507),
- 5) ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.),
- 6) ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322).

7. Środki prawne, jakie powinny zostać przyjęte w celu wykonania Umowy

Wejście w życie Umowy nie pociągnie za sobą konieczności dokonywania zmian w polskim ustawodawstwie wewnętrznym. Wymogiem niezbędnym jest zawarcie przez właściwe władze obu państw Porozumienia Administracyjnego w sprawie stosowania Umowy, zgodnie z delegacją zapisaną w art. 15 Umowy. Porozumienie Administracyjne w sprawie stosowania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Australią o zabezpieczeniu społecznym, podpisanej dnia 7 października 2009 r. w Warszawie, zostało podpisane jednocześnie z Umową.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD/2499 /09/DP/as

Warszawa, dnia 04 grudnia 2009 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu:

- Uchwały Rady Ministrów w sprawie przedłożenia Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Australią o zabezpieczeniu społecznym, podpisanej w Warszawie dnia 7 października 2009 r. do ratyfikacji,
- Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Australią o zabezpieczeniu społecznym, podpisanej w Warszawie dnia 7 października 2009 r. do ratyfikacji

wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożonym projektem uchwały oraz umowy (pismo nr RM-111-221-09, RM-10-153-09) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projektowane regulacje nie są sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pani Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej

Z up. Sekretarza
Komitetu Integracji Europejskiej
Marek Budak

UMOWA
między
Rzeczpospolitą Polską
a
Australią
o zabezpieczeniu społecznym

Rzeczpospolita Polska

i

Australia

zwane dalej „Stronami”,

pragnąc wzmocnić istniejącą przyjaźń

pomiędzy obu państwami,

oraz

pragnąc uregulować wzajemne stosunki w zakresie świadczeń z zabezpieczenia

społecznego i obowiązku ubezpieczenia

uzgodniły, co następuje:

CZĘŚĆ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1 Definicje

1. Dla celów niniejszej Umowy:

(1) „ustawodawstwo” oznacza,

- (a) w odniesieniu do Australii, prawo określone w artykule 2 ustęp 1 punkt (1) litera (a) z wyjątkiem stosowania postanowień Części II niniejszej Umowy (w tym stosowania postanowień innych Części niniejszej Umowy, jeżeli mają one wpływ na stosowanie postanowień tej Części), w której oznacza to przepisy prawa określone w artykule 2 ustęp 1 punkt (1) litera (b),
- (b) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy i inne przepisy prawne, o których mowa w artykule 2 ustęp 1 punkt (2);

(2) „władza właściwa” oznacza,

- (a) w odniesieniu do Australii, Sekretarza Federalnego Ministerstwa odpowiedzialnego za ustawodawstwo, o którym mowa w artykule 2 ustęp 1 punkt (1) litera (a), z wyjątkiem stosowania postanowień Części II niniejszej Umowy (w tym stosowania postanowień innych Części niniejszej Umowy, jeżeli mają one wpływ na stosowanie postanowień tej Części), w której oznaczają one Komisarza do spraw Systemu Podatkowego lub jego upoważnionego przedstawiciela,
- (b) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej - ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;

(3) „instytucja właściwa” oznacza, instytucję odpowiedzialną za stosowanie ustawodawstwa;

(4) „instytucja łącznikowa” oznacza, instytucję zapewniającą koordynację i wymianę informacji między instytucjami obu Stron, uczestniczącą w stosowaniu niniejszej Umowy;

(5) „świadczenie” oznacza, emeryturę, rentę lub inne świadczenie określone w artykule 2, w tym wszystkie dodatkowe sumy, podwyżki lub dodatki przysługujące osobie uprawnionej, ale w odniesieniu do Australii nie obejmuje żadnego świadczenia, płatności lub uprawnienia, wynikającego z przepisów dotyczących gwarancji emerytalnej;

(6) „okres ubezpieczenia” oznacza, w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej, okres składkowy, okres równorzędny lub nieskładkowy;

(7) „okres stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym” oznacza, okres określony jako taki w ustawodawstwie Australii, ale który nie obejmuje okresu uważanego zgodnie z artykułem 11 za okres, w którym osoba miała stały pobyt w Australii;

- (8) „urzędnik państwowy” oznacza,
- (a) w odniesieniu do Australii, pracownika rządu Australii. Dla tego celu rząd obejmuje jednostkę polityczną niższego rzędu lub władzę lokalną Australii,
 - (b) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej, pracownika administracji publicznej.
2. Przy stosowaniu przez Stronę niniejszej Umowy każde nie zdefiniowane określenie, jeżeli z kontekstu nie wynika inaczej, ma takie znaczenie, jakie ma zgodnie z ustawodawstwem tej Strony.

Artykuł 2

Zakres przedmiotowy

1. Niniejszą Umowę stosuje się do:
- (1) w odniesieniu do Australii,
 - (a) ustaw, które składają się na prawo o zabezpieczeniu społecznym w takim zakresie w jakim prawo stosuje się lub ma wpływ na emeryturę,
 - (b) prawa dotyczącego gwarancji emerytalnej, które w momencie podpisywania niniejszej Umowy jest zawarte w Ustawie o gwarancjach emerytalnych (Administration) z 1992 roku, Ustawie o płatnościach wynikających z gwarancji emerytalnych z 1992 roku oraz Rozporządzeniach o gwarancjach emerytalnych (Administration);
 - (2) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej ustawodawstwa dotyczącego obowiązkowego ubezpieczenia oraz następujących świadczeń z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia społecznego rolników:
 - (a) emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy oraz rent rodzinnych,
 - (b) jednorazowych odszkodowań oraz rent z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,
 - (c) zasiłków pogrzebowych.
2. Niniejszą Umowę stosuje się również do ustaw i rozporządzeń, które zmieniają, uzupełniają lub zastępują ustawodawstwo, o którym mowa w ustępie 1.
3. Niezależnie od postanowień ustępu 1, ustawodawstwo, o którym mowa w niniejszym artykule, nie obejmuje traktatów ani innych międzynarodowych umów dotyczących zabezpieczenia społecznego, które mogą być zawarte przez jedną ze Stron z państwem trzecim.
4. Niniejsza Umowa nie ma zastosowania do przyszłego ustawodawstwa rozszerzającego istniejące ustawodawstwo jednej ze Stron o nowe kategorie świadczeniobiorców, jeżeli władze właściwe Stron nie wyrażą na to zgody w terminie trzech miesięcy od daty wejścia w życie tego ustawodawstwa.

Artykuł 3 Zakres podmiotowy

Niniejsza Umowa ma zastosowanie do każdej osoby, która:

- (1) posiada lub posiadała prawo stałego pobytu w Australii,
- (2) podlega lub podlegała ustawodawstwu Rzeczypospolitej Polskiej

oraz, jeśli ma to zastosowanie, do innych osób które wywodzą swoje prawa z praw osoby określonej powyżej.

Artykuł 4 Równe traktowanie

Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, wszystkie osoby do których stosuje się niniejsza Umowa są równo traktowane przez Stronę pod względem praw i obowiązków, dotyczących prawa i wypłaty świadczeń, które wynikają z prawa o zabezpieczeniu społecznym Australii lub ustawodawstwa Rzeczypospolitej Polskiej albo z postanowień niniejszej Umowy.

Artykuł 5 Transfer świadczeń

1. Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, świadczenia jednej ze Stron, przysługujące na mocy postanowień niniejszej Umowy, są także wypłacane osobom, które posiadają prawo stałego pobytu lub przebywają na terytorium którejkolwiek ze Stron.
2. W odniesieniu do Australii, dla celów określonych w ustępie 1, wszelkie dodatkowe sumy, podwyżki lub dodatki przysługujące zgodnie z niniejszą Umową są wypłacane osobie poza Australią wyłącznie za okres określony przepisami Ustawy o zabezpieczeniu społecznym z 1991 roku. Odniesienie do Ustawy o zabezpieczeniu społecznym z 1991 roku zawiera wszelkie przepisy, które zmieniają, uzupełniają lub zastępują tę Ustawę.
3. W odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej postanowień ustępu 1 nie stosuje się do świadczeń przyznawanych w szczególnym trybie i w drodze wyjątku.

CZĘŚĆ II USTAWODAWSTWO WŁAŚCIWE

Artykuł 6 Stosowanie postanowień tej Części

Niniejsza Część ma zastosowanie jedynie wtedy, kiedy niezależnie od postanowień niniejszej Części, pracownik i/lub jego pracodawca podlegaliby ustawodawstwu obydwu Stron w odniesieniu do pracy danego pracownika lub wynagrodzenia za jego pracę.

Artykuł 7 **Zasada ogólna**

Osoby, do których stosuje się niniejszą Umowę, podlegają ustawodawstwu tej Strony, na której terytorium wykonują pracę, chyba że artykuł 8 stanowi inaczej.

Artykuł 8 **Zasady szczególne i wyjątki**

1. W odniesieniu do zasady określonej w artykule 7, ustanawia się następujące zasady szczególne i wyjątki:
 - (1) pracownik zatrudniony przez pracodawcę na terytorium Strony, delegowany przez tego pracodawcę na terytorium drugiej Strony, w celu wykonywania pracy o charakterze przejściowym na rzecz tego pracodawcy, podlega nadal wyłącznie ustawodawstwu pierwszej Strony pod warunkiem, że okres delegowania nie przekracza 60 miesięcy. Niniejszy punkt stosuje się także do pracownika, który przez swojego pracodawcę na terytorium Australii, został delegowany do podmiotu związanego z tym pracodawcą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Podmiot jest podmiotem związanym z pracodawcą, jeżeli ten podmiot i pracodawca są członkami tej samej grupy, objętej własnością całkowitą lub większością;
 - (2) urzędnicy państwowi Strony, którzy są delegowani do pracy o charakterze przejściowym na terytorium drugiej Strony, podlegają ustawodawstwu tej Strony, której administracja ich zatrudnia.
2. Władze właściwe Stron lub instytucje przez nie wyznaczone mogą, za obopólną zgodą i w interesie osoby lub grupy osób, ustanowić inne zasady szczególne i wyjątki lub zmienić te, które zostały przewidziane w ustępie 1.

Artykuł 9 **Konwencje wiedeńskie**

Niniejsza Umowa nie ma wpływu na stosowanie postanowień Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych z dnia 18 kwietnia 1961 roku ani Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych z dnia 24 kwietnia 1963 roku.

CZĘŚĆ III POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ŚWIADCZEŃ

Rozdział 1

Postanowienia dotyczące świadczeń z Australii

Artykuł 10

Stały pobyt lub przebywanie w Rzeczypospolitej Polskiej

Jeżeli osoba podlega ustawodawstwu Australii lub, na podstawie niniejszej Umowy, przysługują jej świadczenia z Australii, chyba że osoba ta nie ma stałego pobytu na terytorium Australii i nie przebywa w Australii w dniu złożenia wniosku o przyznanie świadczenia, jednakże

(1) ma stały pobyt na terytorium Australii lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

(2) przebywa w Australii lub w Rzeczypospolitej Polskiej,

tę osobę, jeżeli w określonym czasie miała stały pobyt na terytorium Australii, uważa się dla celów złożenia tego wniosku, za posiadającą stały pobyt na terytorium Australii i przebywającą na terytorium Australii w tym dniu.

Artykuł 11

Sumowanie

1. Jeżeli osoba, do której stosuje się niniejszą Umowę, wnosi o przyznanie świadczenia z Australii na mocy niniejszej Umowy i zgromadziła:

(1) okres stałego pobytu w Australii, krótszy niż wymagany do przyznania tej osobie, zgodnie z ustawodawstwem Australii, tego świadczenia,

(2) okres stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym równy lub dłuższy niż okres ustalony dla tej osoby, zgodnie z ustępem 4,

(3) okres ubezpieczenia zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej,

to, dla celów wniosku o przyznanie świadczenia z Australii, okres ubezpieczenia przebyty w Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za okres, podczas którego ta osoba miała stały pobyt na terytorium Australii, jedynie dla celów zgromadzenia minimalnego okresu wymaganego do uzyskania tego świadczenia, określony zgodnie z ustawodawstwem Australii.

2. Dla celów ustępu 1, jeżeli osoba:

(1) posiadała na terytorium Australii prawo stałego pobytu przez nieprzerwany okres, krótszy niż minimalny nieprzerwany okres wymagany przez ustawodawstwo Australii do nabycia prawa do świadczenia,

(2) zgromadziła na mocy ustawodawstwa Rzeczypospolitej Polskiej, okres ubezpieczenia, w dwóch lub więcej osobnych okresach, który jest równy lub dłuższy niż okres minimalny, o którym mowa w punkcie (1),

to wszystkie okresy ubezpieczenia na mocy ustawodawstwa Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za jeden nieprzerwany okres.

3. Dla celów tego artykułu, jeżeli okres stałego pobytu osoby na terytorium Australii oraz okres ubezpieczenia zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej pokrywają się, okres ten jest uznawany przez Australię pojedynczo wyłącznie jako okres stałego pobytu na terytorium Australii.
4. Minimalny okres stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym uwzględnia się, dla celów ustępu 1, w następujący sposób:
 - (1) dla celów świadczenia z Australii, przysługującego osobie, która nie ma stałego pobytu w Australii, minimalny wymagany okres wynosi 12 miesięcy, z czego nieprzerwanie przynajmniej 6 miesięcy,
 - (2) dla celów świadczenia z Australii, przysługującego osobie, która ma stały pobyt w Australii nie ma minimalnego okresu.

Artykuł 12

Obliczanie świadczeń z Australii

1. Z zastrzeżeniem ustępów 2 i 3, jeżeli świadczenie z Australii przysługuje wyłącznie na podstawie niniejszej Umowy dla osoby, która przebywa poza Australią, stawka świadczenia zostanie określona zgodnie z ustawodawstwem Australii, jednakże przy założeniu, że dodatkowa kwota na dziecko wynosi zero.
2. Jeżeli świadczenie z Australii jest wypłacane bądź na podstawie niniejszej Umowy, bądź z innego tytułu osobie, która ma stały pobyt w Rzeczypospolitej Polskiej, Australia badając dochód tej osoby nie uwzględnia nieskładkowego dodatku wypłacanego tej osobie w Rzeczypospolitej Polskiej w celu zwiększenia polskiego świadczenia do minimalnego poziomu, gwarantowanego zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Ustępy 1 i 2 stosuje się nadal przez 26 tygodni, jeżeli osoba przyjeżdża czasowo do Australii.
4. Z zastrzeżeniem ustępu 5, jeżeli świadczenie z Australii przysługuje wyłącznie na podstawie niniejszej Umowy osobie, która przebywa w Australii, stawkę tego świadczenia ustala się przez:
 - (1) obliczenie dochodu tej osoby, zgodnie z ustawodawstwem Australii, nie biorąc pod uwagę świadczenia z Rzeczypospolitej Polskiej, które przysługuje tej osobie lub jej partnerowi,
 - (2) odliczenie kwoty świadczenia z Rzeczypospolitej Polskiej, do którego ta osoba jest uprawniona, od maksymalnej stawki świadczenia z Australii,
 - (3) zastosowanie do pozostałej kwoty świadczenia, uzyskanej zgodnie z punktem (2), odpowiedniej stawki określonej w ustawodawstwie Australii, uznając kwotę ustaloną zgodnie z punktem (1) jako dochód osoby.
5. Ustęp 4 ma zastosowanie przez 26 tygodni, jeżeli osoba wyjeżdża czasowo z Australii.

6. Jeżeli jednej z osób tworzących parę lub tej osobie i jej partnerowi przysługuje świadczenie lub świadczenia z Rzeczypospolitej Polskiej, każda z nich zostaje uznana, dla celów tego artykułu i ustawodawstwa Australii, za otrzymującą połowę kwoty tego świadczenia lub sumy obu świadczeń, w zależności od przypadku.

Rozdział 2

Postanowienia dotyczące świadczeń z Rzeczypospolitej Polskiej

Artykuł 13 Sumowanie

Jeżeli ustawodawstwo Rzeczypospolitej Polskiej uzależnia nabycie, zachowanie lub przywrócenie prawa do świadczenia od zgromadzenia okresu ubezpieczenia, to instytucja właściwa uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym, jeżeli okresy te się nie pokrywają.

Artykuł 14 Obliczanie świadczeń

1. Jeżeli zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej prawo do świadczenia powstaje bez uwzględnienia okresów stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym, to instytucja właściwa ustala prawo do świadczenia i oblicza jego wysokość tylko na podstawie okresu ubezpieczenia zgromadzonego zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że wysokość świadczenia obliczonego zgodnie z ustępem 2 jest korzystniejsza.
2. Jeżeli zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej prawo do świadczenia powstaje dopiero po uwzględnieniu okresów stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym, to instytucja właściwa:
 - (1) ustala teoretyczną kwotę świadczenia, jakie przysługiwałoby w przypadku, gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia zostały zgromadzone zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej,
 - (2) na podstawie teoretycznej kwoty świadczenia, o której mowa w punkcie (1), ustala rzeczywistą kwotę świadczenia w oparciu o proporcję okresu ubezpieczenia zgromadzonego zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej do sumy wszystkich zgromadzonych okresów.
3. Przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczenia instytucja właściwa uwzględnia wyłącznie uzyskane zarobki oraz odprowadzone składki zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Prawo do świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej zostanie ustalone tylko wtedy, gdy ubezpieczony podlegał ustawodawstwu Rzeczypospolitej Polskiej w chwili wypadku przy pracy lub w czasie wykonywania pracy, w wyniku której powstała choroba zawodowa.

5. Jeżeli okres ubezpieczenia, zgromadzony zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej, jest krótszy niż 12 miesięcy i na jego podstawie nie powstanie prawo do świadczenia, instytucja właściwa nie jest zobowiązana do przyznania tego świadczenia.
6. Jeżeli prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty rodzinnej powstaje wyłącznie z uwzględnieniem postanowień niniejszej Umowy, warunkiem istnienia tego prawa jest stały pobyt w Rzeczypospolitej Polskiej.
7. Jeżeli świadczenie z Australii nie jest wypłacane, nie ma zastosowania gwarancja minimalnej wysokości sumy świadczeń polskich i zagranicznych.

CZĘŚĆ IV POSTANOWIENIA RÓŻNE

Artykuł 15 Porozumienie administracyjne

1. Upoważnia się władze właściwe Stron do zawarcia porozumienia administracyjnego koniecznego do stosowania niniejszej Umowy.
2. Władze właściwe wyznaczają instytucje łącznikowe, które są wymienione w porozumieniu administracyjnym.

Artykuł 16 Wymiana informacji i wzajemna pomoc

1. Władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe odpowiedzialne za stosowanie niniejszej Umowy w zakresie dozwolonym ich krajowymi przepisami prawa:
 - (1) przekazują sobie wzajemnie wszelkie informacje konieczne do stosowania niniejszej Umowy lub ich ustawodawstwa,
 - (2) udzielają sobie wzajemnie pomocy w odniesieniu do ustalania lub wypłaty wszelkich świadczeń na podstawie niniejszej Umowy lub ustawodawstwa do którego niniejsza Umowa ma zastosowanie, jakby stosowały własne ustawodawstwo,
 - (3) niezwłocznie przekazują sobie wszystkie informacje o działaniach podjętych w celu stosowania niniejszej Umowy lub o zmianach w swoim ustawodawstwie, jeżeli mają one wpływ na stosowanie niniejszej Umowy.
2. Pomoc ta jest udzielana bezpłatnie, z wyjątkiem przypadków uzgodnionych w porozumieniu administracyjnym, zawartym zgodnie z artykułem 15.
3. Postanowienia ustępu 1 w żadnym przypadku nie mogą być interpretowane jako nakładające na władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe obowiązek:

- (1) prowadzenia działań administracyjnych niezgodnie z prawem lub praktyką administracyjną którejkolwiek Strony, lub
- (2) przekazywania szczegółowych informacji, które nie są dostępne w ramach prawa lub w normalnym trybie administracyjnym którejkolwiek Strony.

Artykuł 17 **Ochrona danych osobowych**

1. Jeżeli zgodnie z niniejszą Umową władza właściwa, instytucja łącznikowa lub instytucja właściwa Strony, przekazuje dane osobowe władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej drugiej Strony, przekazanie to podlega przepisom prawnym o ochronie danych osobowych, stosowanym na terytorium Strony dostarczającej dane. Wszystkie takie dane podlegają przepisom prawnym o ochronie danych stosowanym na terytorium Strony przyjmującej dane.
2. Wszelkie dane osobowe, przekazywane zgodnie z niniejszą Umową władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej jednej Strony przez władzę właściwą, instytucję łącznikową lub instytucję właściwą drugiej Strony, są poufne i wykorzystywane wyłącznie w celu stosowania niniejszej Umowy oraz ustawodawstwa, do którego niniejsza Umowa stosuje się.
3. Z zastrzeżeniem wszelkich przepisów prawa lub praktyk administracyjnych Strony, dane osobowe otrzymywane przez jedną Stronę od drugiej Strony nie mogą zostać przekazane ani udostępnione innemu państwu lub organizacji w tym państwie bez uprzedniej pisemnej zgody drugiej Strony.

Artykuł 18 **Język**

1. Przy stosowaniu niniejszej Umowy władza właściwa, instytucja łącznikowa i instytucja właściwa jednej Strony może porozumiewać się z władzą właściwą, instytucją łącznikową i instytucją właściwą drugiej Strony w każdym urzędowym języku tych Stron.
2. Wnioski, odwołania lub inne dokumenty nie mogą zostać odrzucone na tej podstawie, że zostały sporządzone w języku urzędowym drugiej Strony.

Artykuł 19 **Składanie dokumentów**

1. Wniosek lub odwołanie dotyczące świadczenia może być składane na terytorium każdej Strony zgodnie z porozumieniem administracyjnym, zawartym zgodnie z artykułem 15, w dowolnym czasie po wejściu niniejszej Umowy w życie.
2. Data złożenia wniosku lub odwołania, o których mowa w ustępie 1, do władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej jednej Strony, jest uznawana za datę złożenia tego dokumentu do władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej drugiej Strony. Władza właściwa, instytucja łącznikowa lub instytucja właściwa, do której wniosek lub odwołanie zostały złożone przekazuje je

niezwłocznie do władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej drugiej Strony.

3. Za wniosek o świadczenie, zgodnie z ustawodawstwem jednej Strony, uznaje się wniosek o odpowiednie świadczenie, zgodnie z ustawodawstwem drugiej Strony, jeżeli wnioskodawca wskazał w nim, że był objęty systemem zabezpieczenia społecznego tej drugiej Strony oraz pod warunkiem, że druga Strona otrzyma ten wniosek w terminie 6 miesięcy.
4. W odniesieniu do Australii odwołanie, o którym mowa w ustępach 1 i 2, dotyczy odwołania, które można składać do jednostki administracyjnej ustanowionej przez lub dla celów administracyjnych prawem zabezpieczenia społecznego Australii.

Artykuł 20 **Wyplata świadczeń**

1. Instytucje właściwe każdej ze Stron wypłacają świadczenia na mocy niniejszej Umowy bezpośrednio osobom uprawnionym, które posiadają prawo stałego pobytu lub przebywają na terytorium drugiej Strony, w walucie urzędowej tego państwa lub w innej walucie wymiennej.
2. Jeżeli Strona nakłada prawne lub administracyjne ograniczenia na przekazywane poza swoje terytorium waluty Strona ta podejmuje działania, tak szybko jak to praktycznie możliwe, aby zagwarantować prawo do wypłat i dostarczenia świadczeń, wypłacanych zgodnie z ustawodawstwem tej Strony lub na mocy niniejszej Umowy. Działania te będą stosowane z mocą wsteczną, do czasu kiedy te ograniczenia zostały nałożone.
3. Świadczenie wypłacane przez Stronę na mocy niniejszej Umowy jest wypłacane przez tę Stronę niezależnie od tego czy świadczeniobiorca znajduje się na terytorium tej Strony czy drugiej Strony, bez potrąceń z tytułu rządowych opłat administracyjnych za obsługę i wypłatę tego świadczenia.

Artykuł 21 **Zwolnienie z opłat i z uwierzytelniania**

1. Każde, przyznane na terytorium jednej ze Stron, zwolnienie z opłat skarbowych oraz opłat notarialnych i rejestracyjnych w odniesieniu do zaświadczeń i dokumentów wymaganych do przedłożenia władzom właściwym, instytucjom łącznikowym i instytucjom właściwym na tym samym terytorium stosuje się również do zaświadczeń i dokumentów, które dla celów niniejszej Umowy muszą być przedłożone władzom właściwym, instytucjom łącznikowym i instytucjom właściwym na terytorium drugiej Strony.
2. Dokumenty i zaświadczenia wymagane dla celów niniejszej Umowy są wyłączone z obowiązku uwierzytelniania przez władze dyplomatyczne i konsularne.

Artykuł 22 **Rozwiązywanie sporów**

Władze właściwe Stron rozwiązują, w możliwym zakresie, wszelkie trudności związane z interpretowaniem i stosowaniem niniejszej Umowy zgodnie z jej fundamentalnymi zasadami.

Artykuł 23 **Rewizja Umowy**

Jeżeli jedna ze Stron prosi drugą Stronę o spotkanie w celu dokonania rewizji niniejszej Umowy, Strony spotykają się jak najszybciej po wyrażeniu tej prośby, a spotkanie ma miejsce na terytorium Strony, do której skierowano prośbę, o ile Strony nie ustalą inaczej.

CZĘŚĆ V **POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE**

Rozdział 1

Postanowienia przejściowe

Artykuł 24 **Uznawanie wcześniejszych zdarzeń i okresów**

1. Niniejszą Umowę stosuje się również do zdarzeń, które miały miejsce przed jej wejściem w życie.
2. Niniejsza Umowa nie tworzy uprawnień do świadczenia za jakikolwiek okres poprzedzający jej wejście w życie.
3. Stosowanie postanowień ustępu 1 nie ma wpływu na prawo do świadczeń za okres przed wejściem w życie niniejszej Umowy.
4. Okresy stałego pobytu w Australii, okresy stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym oraz okresy ubezpieczenia zgromadzone zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej, przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy, zostaną wzięte pod uwagę przy ustalaniu uprawnień do świadczenia zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy.
5. Artykuł 8 ustęp 1 punkty (1) i (2) są stosowane od daty rozpoczęcia obowiązywania niniejszej Umowy, nawet jeżeli osoba została delegowana przez swojego pracodawcę przed rozpoczęciem obowiązywania niniejszej Umowy. Dla tego celu okres delegowania liczy się od rozpoczęcia obowiązywania niniejszej Umowy.

Rozdział 2

Postanowienia końcowe

Artykuł 25 Obowiązwanie i wypowiedzenie

1. Niniejsza Umowa pozostaje w mocy przez czas nieokreślony. Umowa może zostać wypowiedziana, w każdym czasie przez każdą ze Stron, z 12 miesięcznym okresem wypowiedzenia, przekazanego drugiej Stronie na piśmie kanałami dyplomatycznymi.
2. W przypadku wypowiedzenia niniejsza Umowa ma nadal zastosowanie do wszystkich osób, które:
 - (1) otrzymują świadczenia w dniu wejścia w życie wypowiedzenia, lub
 - (2) przed tą datą wystąpiły o świadczenia i byłyby uprawnione do otrzymania świadczeń na mocy niniejszej Umowy, lub
 - (3) bezpośrednio przed datą wypowiedzenia podlegają ustawodawstwu tylko jednej ze Stron na mocy artykułu 8 ustęp 1 punkty (1) i (2) Części II niniejszej Umowy, pod warunkiem, że pracownik w dalszym ciągu spełnia kryteria tego artykułu.

Artykuł 26 Wejście w życie

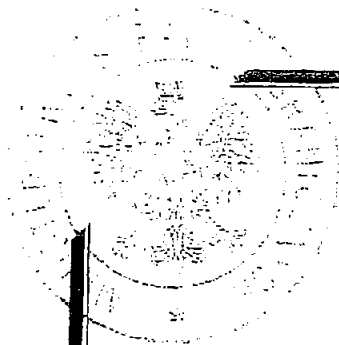
Strony powiadomią się w drodze pisemnej notyfikacji o zakończeniu procedur ustawowych i konstytucyjnych przez siebie stosowanych, niezbędnych do wejścia w życie niniejszej Umowy. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła ostatnia notyfikacja.

W DOWÓD CZEGO, niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą Umowę.

SPORZĄDZONO w, dnia..... w dwóch egzemplarzach, w językach polskim i angielskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

W IMIENIU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W IMIENIU
AUSTRALII

AGREEMENT BETWEEN
THE REPUBLIC OF POLAND
AND
AUSTRALIA
ON SOCIAL SECURITY

The Republic of Poland and Australia (hereinafter "the Parties"),

Wishing to strengthen the existing friendly relations between the two countries,

and

Being desirous of regulating their mutual relations with respect to social security benefits and compulsory coverage,

Have agreed as follows,

PART I

GENERAL PROVISIONS

Article 1 Definitions

1. For the purposes of this Agreement,
 - (1) "legislation" means,
 - (a) in relation to Australia, the laws specified in subparagraph 1(1)(a) of Article 2 except in relation to the application of Part II of this Agreement (including the application of other Parts of this Agreement as they affect the application of that Part) where it means the laws specified in subparagraph 1(1)(b) of Article 2,
 - (b) in relation to the Republic of Poland the laws and other regulations specified in subparagraph 1(2) of Article 2;
 - (2) "Competent Authority" means,
 - (a) in relation to Australia, the Secretary to the Commonwealth Department responsible for the legislation specified in subparagraph 1(1)(a) of Article 2, except in relation to the application of Part II of this Agreement (including the application of other Parts of this Agreement as they affect the application of that Part) where it means the Commissioner of Taxation or an authorised representative of the Commissioner,
 - (b) in relation to Republic of Poland, the Minister responsible for Social Security;
 - (3) "Competent Institution" means, the institution responsible for applying the legislation;

- (4) "Liaison Institution" means the institution which ensures coordination and exchange of information between the institutions of both Parties, which participates in applying this Agreement;
- (5) "benefit" means a pension or other benefit specified in Article 2 including any additional amount, increase or supplement which is payable to a qualified person but, for Australia, does not include any benefit, payment or entitlement under the law concerning the superannuation guarantee;
- (6) "period of insurance" means in relation to the Republic of Poland, period of contributions, equivalent period and non-contributory period;
- (7) "period of Australian working life residence" means a period defined as such in the legislation of Australia but does not include any period deemed pursuant to Article 11 to be a period in which that person was an Australian resident;
- (8) "public servant" means,
 - (a) in relation to Australia, an employee of a government of Australia. For this purpose, government includes a political subdivision or local authority of Australia,
 - (b) in relation to the Republic of Poland, an employee of public administration.

2. In the application by a Party of this Agreement, any term not defined shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the legislation of that Party.

Article 2 Material Scope

1. This Agreement shall apply to the following laws:
 - (1) in relation to Australia,
 - (a) the Acts forming the social security law in so far as the law provides for, applies to or affects age pension,
 - (b) the law concerning the superannuation guarantee, which at the time of signature of this Agreement is contained in the *Superannuation Guarantee (Administration) Act 1992*, the *Superannuation Guarantee Charge Act 1992* and the *Superannuation Guarantee (Administration) Regulations*;

(2) in relation to the Republic of Poland, legislation on the compulsory coverage and the following benefits within social insurance and social insurance for farmers:

- (a) Age pensions, disability pensions, survivors pensions,
- (b) Work accidents and occupational diseases compensation and pensions,
- (c) Funeral benefits.

2. This Agreement is also applied to laws and regulations which amend, supplement or replace the legislation specified in paragraph 1.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, the legislation referred to in this Article shall not include treaties or other international agreements on social security that may be concluded between one Party and a third State.

4. This Agreement shall not apply to future legislation which extends the existing legislation of one Party to new categories of beneficiaries unless the Competent Authorities of the Parties agree otherwise within 3 months of the entry into force of such legislation.

Article 3 Personal Scope

This Agreement shall apply to any person who:

- (1) is or has been an Australian resident, or
 - (2) is or has been subject to the legislation of the Republic of Poland
- and, where applicable, to other persons in regard to the rights they derive from the person described above.

Article 4 Equality of Treatment

Unless otherwise provided in this Agreement, all persons to whom this Agreement applies shall be treated equally by a Party in regard to rights and obligations regarding eligibility for and payment of benefits which arise under the social security law of Australia or the legislation of the Republic of Poland or by virtue of this Agreement.

Article 5
Export of Benefits

1. Unless otherwise provided in this Agreement, benefits of one Party when payable by virtue of this Agreement shall be payable also to persons who are residents of, or in, the territory of either Party.
2. In relation to Australia, for the purposes of paragraph 1, any additional amount, increase or supplement that is payable under this Agreement, shall be payable to a person outside Australia only for the period specified in the provisions of the *Social Security Act 1991*. The reference to the *Social Security Act 1991* includes any laws that subsequently amend, supplement or replace that Act.
3. With regard to the Republic of Poland, paragraph 1 does not apply to benefits granted under special procedures or in exceptional cases.

PART II

APPLICABLE LEGISLATION

Article 6
Application of this Part

This Part only applies if an employee and/or the employer of the employee would, apart from this Part, be subject to the legislation of both Parties in respect of the work of the employee or remuneration paid for the work.

Article 7
General principle

Persons to whom this Agreement applies are subject to the legislation of the Party, in whose territory they are working, unless otherwise provided in Article 8.

Article 8
Special Principles and Exceptions

1. With regard to the principle described in Article 7, the following special principles and exceptions are provided for:
 - (1) a person employed by an employer in the territory of a Party, who has been sent by that employer to the territory of the other Party in order to perform work of a temporary character for that employer, continues to be subject

only to the legislation of the first Party, provided that the period of secondment does not exceed 60 months. This subparagraph shall also apply to an employee who has been sent by an employer in the territory of Australia to the related entity of the employer in the territory of the Republic of Poland. An entity is a related entity of an employer if the entity and the employer are members of the same wholly or majority owned group;

- (2) public servants of a Party, who are sent to the territory of the other Party in order to perform work of a temporary character are subject to the legislation of the Party whose administration is employing them.

2. The Competent Authorities of the Parties or institutions designated by them may, upon mutual agreement and in the interest of a person or group of persons, provide different special principles and exceptions or alter those which have been provided for in paragraph 1.

Article 9 Vienna Conventions

This Agreement shall not affect the application of the provisions of the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 18 April 1961, or the Vienna Convention on Consular Relations of 24 April 1963.

PART III PROVISIONS RELATING TO BENEFITS

Chapter 1 Provisions Concerning Australian Benefits

Article 10 Residence or Presence in the Republic of Poland

Where a person would be qualified under the legislation of Australia or by virtue of this Agreement for an Australian benefit except for not being an Australian resident and in Australia on the date on which the claim for that benefit is lodged, but,

- (1) is an Australian resident or a resident of the Republic of Poland, and
- (2) is in Australia or the Republic of Poland,

that person, so long as he or she has been an Australian resident at some time, shall be deemed, for the purpose of lodging that claim, to be an Australian resident and in Australia on that date.

Article 11
Totalisation

1. Where a person to whom this Agreement applies has claimed an Australian benefit under this Agreement and has accumulated,

- (1) a period as an Australian resident that is less than the period required to qualify that person under the legislation of Australia for that benefit, and
- (2) a period of Australian working life residence equal to or greater than the period identified in accordance with paragraph 4 for that person, and
- (3) a period of insurance under the legislation of the Republic of Poland,

then, for the purposes of a claim for that Australian benefit, that period of insurance in the Republic of Poland shall be deemed to be a period in which that person was an Australian resident only for the purposes of meeting any minimum qualifying periods for that benefit set out in the legislation of Australia.

2. For the purposes of paragraph 1, where a person,

- (1) has been an Australian resident for a continuous period which is less than the minimum continuous period required by the legislation of Australia for entitlement of that person to a benefit, and
- (2) has accumulated a period of insurance under the legislation of the Republic of Poland in two or more separate periods that equals or exceeds in total the minimum period referred to in subparagraph (1),

the total of the periods of insurance under the legislation of the Republic of Poland shall be deemed to be one continuous period.

3. For the purposes of this Article, where a period by a person as an Australian resident and a period of insurance under the legislation of the Republic of Poland coincide, the period of coincidence shall be taken into account once only by Australia as a period as an Australian resident.

4. The minimum period of Australian working life residence to be taken into account for the purposes of paragraph 1 shall be as follows,

- (1) for the purposes of an Australian benefit that is payable to a person who is not an Australian resident, the minimum period required shall be 12 months, of which at least six months must be continuous,
- (2) for the purposes of an Australian benefit that is payable to an Australian resident, there shall be no minimum period.

Article 12
Calculation of Australian Benefits

1. Subject to paragraphs 2 & 3, where an Australian benefit is payable only by virtue of this Agreement to a person who is outside Australia, the rate of that benefit shall be determined according to the legislation of Australia but on the basis that the additional child amount rate is nil.
2. When an Australian benefit is payable whether by virtue of this Agreement or otherwise to a person who is a resident of the Republic of Poland, Australia shall disregard, when assessing the income of that person any non-contributory supplement paid to that person in the Republic of Poland to increase that person's Polish benefit to the minimum level guaranteed under the legislation of the Republic of Poland.
3. Paragraphs 1 & 2 shall continue to apply for 26 weeks where a person comes temporarily to Australia.
4. Subject to paragraph 5, where an Australian benefit is payable only by virtue of this Agreement to a person who is in Australia, the rate of that benefit shall be determined by,
 - (1) calculating that person's income according to the legislation of Australia but disregarding in that calculation any benefit under the legislation of the Republic of Poland which that person or the partner of that person is entitled to receive if applicable, and
 - (2) deducting the amount of benefit under the legislation of the Republic of Poland which that person is entitled to receive from the maximum rate of that Australian benefit, and
 - (3) applying to the remaining amount of benefit obtained under subparagraph (2) the relevant rate calculation set out in the legislation of Australia, using as the person's income the amount calculated under subparagraph (1).
5. Paragraph 4 shall continue to apply for 26 weeks where a person departs temporarily from Australia.
6. Where a member of a couple is, or both that person and his or her partner are, entitled to a benefit or benefits under the legislation of the Republic of Poland, each of them shall be deemed, for the purposes of this Article and of the legislation of Australia, to be in receipt of one half of either the amount of that benefit or the total of both of those benefits, as the case may be.

Chapter 2
Provisions concerning benefits of the Republic of Poland

Article 13
Totalisation

Where the legislation of the Republic of Poland makes the acquisition, retention or recovery of the right to benefits subject to the completion of a period of insurance, the Competent Institution shall take into account, when necessary, periods of Australian working life residence as long as these periods do not coincide.

Article 14
Calculation of Benefits

1. If in accordance with the legislation of the Republic of Poland the right to benefits arises without the need to totalise with periods of Australian working life residence, the Competent Institution shall determine the right to benefits and calculate the amount only on the basis of periods of insurance accumulated in accordance with the legislation of the Republic of Poland, unless the amount of benefit calculated according to paragraph 2 is more favourable.
2. If, in accordance with the legislation of the Republic of Poland, the right to benefits arises only after taking into account periods of Australian working life residence, the Competent Institution shall:
 - (1) determine a notional amount of the pension as it would apply if all periods of insurance are accumulated in accordance with the legislation of the Republic of Poland, and
 - (2) on the basis of that notional amount, referred to in subparagraph (1), determine the actual amount of benefits based on the proportion of the period of insurance accumulated in accordance with the legislation of the Republic of Poland up to the total of all periods.
3. When determining the basis for benefits the Competent Institution shall take into consideration only the earned income and contributions paid in accordance with the legislation of the Republic of Poland.
4. Entitlement to benefits for work accidents and occupational diseases under the legislation of the Republic of Poland shall be established only when the insured person was subject to the legislation of the Republic of Poland at the time of the work accident or while performing the work as a result of which the occupational disease arose.

5. If the period of insurance accumulated in accordance with the legislation of the Republic of Poland is less than 12 months, and no entitlement to benefit arises, the Competent Institution is not obliged to grant this benefit.

6. If the right to disability or survivor's pension arises only by virtue of this Agreement, the existence of this right is conditional upon the residence in the Republic of Poland.

7. If no Australian benefit is paid, the guarantee of minimum total amount of Polish and foreign benefits does not apply.

PART IV

MISCELLANEOUS PROVISIONS

Article 15

Administrative Arrangement

1. The Competent Authorities of the Parties are authorised to enter into an Administrative Arrangement necessary for the purpose of implementing this Agreement.
2. The Competent Authorities shall appoint Liaison Institutions which are to be listed in the Administrative Arrangement.

Article 16

Exchange of Information and Mutual Assistance

1. The Competent Authorities, Liaison Institutions and Competent Institutions responsible for the application of this Agreement shall to the extent permitted by their national laws:
 - (1) communicate to each other any information necessary for the application of this Agreement or their legislation,
 - (2) provide assistance to one another, with regard to the determination or payment of any benefit under this Agreement or under the legislation to which this Agreement applies as if applying their own legislation,
 - (3) communicate to each other, without delay, all information about the measures taken by them for the application of this Agreement or about changes in their respective legislation insofar as these changes affect the application of this Agreement.

2. This assistance shall be free of charge subject to exceptions to be agreed in an Administrative Arrangement made pursuant to Article 15.

3. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on the Competent Authority, Liaison Institution or Competent Institution of a Party the obligation to:

- (1) carry out administrative measures at variance with the laws or the administrative practice of that or the other Party, or
- (2) supply particulars which are not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or the other Party.

Article 17 **Protection of Personal Data**

1. If, in accordance with this Agreement, the Competent Authority, Liaison Institution or Competent Institution of a Party transfers personal data to the Competent Authority, Liaison Institution or Competent Institution of the other Party, then such transfers are subject to the privacy legislation applicable in the territory of the Party providing the data. All such data is subject to the privacy legislation applicable in the territory of the Party receiving the data.

2. Any information about an individual which is transmitted in accordance with this Agreement to the Competent Authority, Liaison Institution or Competent Institution of that Party by the Competent Authority, Liaison Institution or Competent Institution of the other Party is confidential and shall be used only for the purposes of implementing this Agreement and the legislation to which this Agreement applies.

3. Notwithstanding any laws or administrative practices of a Party, no information concerning a person which is received by that Party from the other Party shall be transferred or disclosed to any other country or to any organisation within that other country without the prior written consent of that other Party.

Article 18 **Language**

1. In the application of this Agreement, the Competent Authority, Liaison Institution or Competent Institution of a Party may communicate with the Competent Authority, Liaison Institution or Competent Institution of the other Party in any of the official languages of the Parties.

2. Applications, appeals or other documents may not be rejected on the grounds that they were prepared in the official language of the other Party.

Article 19
Lodgement of Documents

1. A claim or appeal concerning a benefit may be lodged in the territory of either Party in accordance with the Administrative Arrangement made pursuant to Article 15 at any time after this Agreement enters into force.
2. The date on which a claim or appeal referred to in paragraph 1 is lodged with the Competent Authority, Liaison Institution or Competent Institution of one Party shall be considered as the date of lodgement of that document with the Competent Authority, Liaison Institution or Competent Institution of the other Party. The Competent Authority, Liaison Institution or Competent Institution with which a claim or appeal is lodged shall refer it without delay to the Competent Authority, Liaison Institution or Competent Institution of the other Party.
3. A claim for a benefit under the legislation of one Party shall be considered as a claim for the corresponding benefit under the legislation of the other Party if the claimant has indicated in that claim that the person was covered by the social security system of that other Party and provided the other Party receives this request within 6 months.
4. In relation to Australia, the reference in paragraphs 1 and 2 to an appeal document is a reference to a document concerning an appeal that may be made to an administrative body established by, or administratively for the purposes of, the social security laws of Australia.

Article 20
Payment of Benefits

1. Competent Institutions of each Party shall pay benefits by virtue of this Agreement directly to entitled persons who are residents of, or in, the territory of the other Party in the official currency of that country, or in another convertible currency.
2. If a Party imposes legal or administrative restrictions on the transfer of currency outside of its territory, that Party shall implement measures as soon as practicable to guarantee the rights to payment and delivery of benefits payable under the legislation of that Party or by virtue of this Agreement. The measures shall operate retrospectively to the time when the restrictions were imposed.
3. A benefit payable by a Party by virtue of this Agreement shall be paid by that Party, whether the beneficiary is in the territory of that Party or the other Party without deduction for government administrative fees and charges for processing and paying that benefit.

Article 21
Exemption from Fees and Authentication

1. Any exemption granted in the territory of one of the Parties from stamp duty, notarial or registration fees in respect of certificates and documents required to be submitted to the Competent Authorities, Liaison Institutions and Competent Institutions in the same territory, shall also apply to certificates and documents which, for the purposes of this Agreement, have to be submitted to the Competent Authorities, Liaison Institutions and Competent Institutions in the territory of the other Party.
2. Documents and certificates required for the purpose of this Agreement shall be exempt from authentication by diplomatic and consular authorities.

Article 22
Resolution of Disputes

The Competent Authorities of the Parties shall resolve, to the extent possible, any difficulties which arise in interpreting or applying this Agreement according to its fundamental principles.

Article 23
Review of Agreement

Where a Party requests the other to meet to review this Agreement, the Parties shall meet for that purpose as soon as possible after that request was made and, unless the Parties otherwise arrange, their meeting shall be held in the territory of the Party to which that request was made.

PART V
TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Chapter 1
Transitional Provisions

Article 24
Recognition of Prior Events and Periods

1. This Agreement shall also apply to events which occurred prior to its coming into force.
2. This Agreement shall not create any entitlement to benefits for any period prior to its coming into force.

3. The application of the provisions of paragraph 1 shall not affect qualification for benefits for the period prior to entry into force of this Agreement.
4. Periods as an Australian resident, periods of Australian working life residence and periods of insurance completed under the legislation of the Republic of Poland prior to the date on which this Agreement comes into force shall be taken into consideration in determining entitlement to any benefit in accordance with the provisions of this Agreement.
5. Subparagraphs (1) and (2) of paragraph 1 of Article 8 apply, from the date of commencement of this Agreement, even if the person was sent by their employer before commencement of this Agreement. For this purpose, the period of secondment is taken to start on the commencement of this Agreement.

Chapter 2 Final Provisions

Article 25 Duration and Termination

1. This Agreement shall remain in force for an unlimited period of time. It may be terminated at any time by either Party giving 12 months notice in writing to the other Party through the diplomatic channel.
2. In the event of termination, this Agreement shall continue to apply to all persons who:
 - (1) at the date on which termination takes effect, are in receipt of benefits, or
 - (2) prior to that date have lodged claims for, and would be entitled to receive, benefits by virtue of this Agreement, or
 - (3) immediately before the date of termination are subject only to the legislation of one Party by virtue of subparagraphs (1) and (2) of paragraph 1 of Article 8 of Part II of this Agreement, provided the employee continues to satisfy the criteria of that Article.

Article 26 Entry into Force

The Parties shall notify each other in writing of the completion of their respective statutory and constitutional procedures required for the entry into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the first day of the third month following the month during which the last notification occurs.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE in two originals at WARSAW this 7th day of October, two thousand and nine in the Polish and the English languages, each text being equally authoritative.

FOR
THE REPUBLIC OF POLAND

FOR
AUSTRALIA

